Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
EVGENIJA TANCHEVA,
predstavljeni 8. marca 2018 [1]

Zadeva C-34/17

Eamonn Donnellan
proti
The Revenue Commissioners

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe,
ki ga je vložilo High Court (višje sodišče) (Irska))

„Direktiva Sveta 2010/24/ES – Vzajemna pomoč pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi – Vročitev v zvezi s terjatvijo osebi po izdaji zaprosila za njeno izterjavo z enotnim izvršilnim naslovom v skladu s členom 12 Direktive 2010/24 namesto pred tem – Dopustnost izpodbijanja v skladu s členom 14 Direktive 2010/24 na sodiščih zaprošene države članice za izterjavo terjatve – Člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – Pravica do učinkovitega sodnega varstva“

I. Uvod

1. V postopku v glavni stvari je Sodišče pozvano, da odloči o posledicah, ki nastanejo, kadar država članica A (v tej zadevi Grčija) [2] osebi, ki prebiva v državi članici B (v tej zadevi Irska), naloži visoko upravno globo (v nadaljevanju: sporna terjatev) v okoliščinah, v katerih je država članica A opravila vročitev v zvezi s terjatvijo zadevni osebi šele po tem, ko je država članica A državi članici B izdala enotni izvršilni naslov (v nadaljevanju: izpodbijani izvršilni naslov) v zvezi z izpodbijano terjatvijo, namesto da bi to storila pred tem. Izpodbijani izvršilni naslov je bil izdan v skladu s členom 12 Direktive Sveta 2010/24/EU z dne 16. marca 2010 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi. [3]

2. V kolikšnem obsegu, če sploh, lahko takšna oseba izpodbija izpodbijani izvršilni naslov oziroma ukrepe, ki jih je zaprošeni organ sprejel za njegovo izvršitev, na sodiščih države članice B (Irska) in ne države članice A (Grčija) na podlagi člena 47 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije (v nadaljevanju: Listina) in pravice do učinkovitega sodnega varstva? [4]

1 Jezik izvirnika: angleščina.

2 O tem, ali je naložena globa iz postopka v glavni stvari kazenska in ne upravna sankcija ter zato ne spada na področje uporabe člena 2 Direktive 2010/24 ter ali bi to morala proučiti sodišča zaprošene države članice ali države članice prosilke, v nadaljevanju glej točko 90.

3 UL 2010, L 84, str. 1.

4 Pred Direktivo 2010/24 sta veljali Direktiva Sveta 2008/55/ES z dne 26. maja 2008 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev za določene prelevmane, davke in druge ukrepe (UL 2008, L 150, str. 28) in Direktiva Sveta 76/308/EGS z dne 15. marca 1976 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev, ki izhajajo iz poslovanja, ki je del sistema financiranja Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada, ter iz prelevmanov in carin (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 1, str. 44). Direktiva 2008/55 je bila razveljavljena z Direktivo 2010/24, Direktiva 76/308 pa je bila razveljavljena z Direktivo 2008/55. Ker časovni okvir tega spora sega tako v čas veljavnosti Direktive 2008/55 kot Direktive 2010/24, sta za postopek v glavni stvari upoštevni obe.

3. Za rešitev tega vprašanja bom najprej povzel stališča, ki so bila predložena Sodišču. Nato bom pojasnil, zakaj je po mojem mnenju sodba Sodišča Kyrian[5] skupaj z zahtevami, ki izhajajo iz pravice do učinkovitega sodnega varstva v skladu s členom 47[6] Listine, v središču razrešitve tega spora. Nato bom pojasnil, zakaj je razlaga prvega odstavka člena 14 Direktive 2010/24 pogojena s spoštovanjem zaporedja za sodelovanje, ki je določeno v Direktivi 2010/24, v skladu s katerim se izmenjava podatkov opravi pred vročitvijo v zvezi s terjatvijo, ta pa se nato opravi pred izdajo enotnega izvršilnega naslova v skladu s členom 12 Direktive 2010/24.

II. Pravni okvir

A. Listina Evropske unije o temeljnih pravicah

4. Člen 47 Listine, naslovljen „Pravica do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča“, v prvih dveh odstavkih določa:

„Vsakdo, ki so mu kršene pravice in svoboščine, zagotovljene s pravom Unije, ima pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem v skladu s pogoji, določenimi v tem členu.

Vsakdo ima pravico, da o njegovi zadevi pravično, javno in v razumnem roku odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom predhodno ustanovljeno sodišče. Vsakdo ima možnost svetovanja, obrambe in zastopanja.“

B. Pravo EU

5. Člen 4(1) Direktive 2008/55 je določal:

„Zaprošeni organ na zaprosilo organa prosilca priskrbi vse informacije, ki bi organu prosilcu lahko koristile pri izterjavi terjatve.

Zaprošeni organ pri pridobivanju teh informacij izvršuje pooblastila, ki jih ima na podlagi zakonov in drugih predpisov, ki veljajo za izterjave podobnih terjatev, ki izvirajo iz države članice, v kateri ima ta organ svoj sedež.“

6. Člen 5(1) in (2) Direktive 2008/55 je določal:

„1. Zaprošeni organ na zaprosilo organa prosilca in v skladu s pravili, ki v državi članici, v kateri ima zaprošeni organ sedež, veljajo za vročitev podobnih aktov, vroči naslovniku vse akte in odločbe, vključno s sodnimi odločbami, ki izvirajo iz države članice, v kateri ima organ prosilec sedež in ki se nanašajo na terjatev ali na njeno izterjavo.

2. Zaprosilo za vročitev vsebuje ime in naslov naslovnika in druge ustrezne informacije v zvezi z njegovo identifikacijo, do katerih ima organ prosilec običajno dostop, vrsto in predmet akta ali odločbe, ki se vroča, po potrebi ime in naslov dolžnika in druge ustrezne informacije v zvezi z njegovo identifikacijo, do katerih ima organ prosilec običajno dostop, in terjatev, na katero se akt ali odločba nanaša, ter vse druge koristne informacije.“

5 Sodba z dne 14. januarja 2010, Kyrian, (C-233/08, EU:C:2010:11).

6 V sodbi z dne 16. maja 2017, Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:373, točka 54 in navedena sodna praksa), je Sodišče menilo, da je treba „[v] zvezi s tem […] spomniti, da je načelo učinkovitega sodnega varstva splošno načelo prava Unije, ki je danes razvidno iz člena 47 Listine. Navedeni člen 47 v pravu Unije zagotavlja varstvo, dodeljeno s členom 6(1) in členom 13 EKČP. Zato se je treba sklicevati le na to prvonavedeno določbo.“

7. V uvodni izjavi 4 Direktive 2010/24 je med drugim navedeno:

„[…] potrebne [so] pomembne prilagoditve, kajti sama sprememba veljavne Direktive 2008/55/ES ne bi bila zadostna. Navedeno direktivo bi bilo torej treba razveljaviti in nadomestiti z novim pravnim instrumentom, temelječim na dosežkih Direktive 2008/55/ES, ki pa po potrebi določa jasnejša in natančnejša pravila.“

8. V uvodni izjavi 12 Direktive 2010/24 je navedeno:

„Med postopkom izterjave v zaprošeni državi članici lahko zadevna oseba izpodbija terjatev, vročitev, ki so jo izvedli organi države članice prosilke, ali njen izvršilni akt. Določiti bi bilo treba, da bi morala zadevna oseba v takšnih primerih sprožiti postopek pri pristojnem organu države članice prosilke in da bi moral zaprošeni organ začasno prekiniti vsak začeti postopek izvršitve – razen če organ prosilec zahteva drugače – dokler pristojni organ države članice prosilke ne odloči o zadevi.“

9. V uvodni izjavi 20 Direktive 2010/24 je med drugim navedeno, da je cilj Direktive „zagotovit[ev] enotnega sistema pomoči pri izterjavi na notranjem trgu“.

10. V uvodni izjavi 21 Direktive 2010/24 je navedeno:

„Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki so zlasti priznana v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.“

11. Člen 8 Direktive 2010/24 je naslovljen „Zaprosilo za vročitev nekaterih dokumentov v zvezi s terjatvami“. V odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Na zaprosilo organa prosilca zaprošeni organ vroči naslovniku vse dokumente, tudi sodne, ki izvirajo iz države članice prosilke in se nanašajo na terjatev iz člena 2 ali na njeno izterjavo.

Zaprosilu za vročitev se priloži standardni obrazec, ki vsebuje vsaj naslednje podatke:

(a) ime in priimek, naslov in druge ustrezne podatke za identifikacijo naslovnika;

(b) namen vročitve in časovni okvir za izvedbo vročitve;

(c) opis priloženega dokumenta ter vrsto in znesek zadevne terjatve;

(d) naziv, naslov in druge kontaktne podatke:

(i) službe, pristojne za priloženi dokument in, če je ta drugačen;

(ii) službe, kjer se lahko pridobijo nadaljnji podatki o vročenem dokumentu ali o možnostih izpodbijanja obveznosti plačila.

2. Organ prosilec zaprosi za vročitev v skladu s tem členom le, če v skladu s predpisi, ki veljajo za vročanje zadevnih dokumentov v državi članici prosilki, vročitve ne more izvesti ali če bi taka vročitev povzročila nesorazmerne težave.“

12. Naslov člena 14 Direktive 2010/24 je „Spori“. V odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Spori v zvezi s terjatvijo, prvotnim izvršilnim naslovom v državi članici prosilki ali enotnim izvršilnim naslovom v zaprošeni državi članici in spori v zvezi z veljavnostjo vročitve, ki jo izvede pristojni organ države članice prosilke, spadajo v okvir pristojnosti pristojnih organov države članice prosilke. Če med postopkom izterjave zainteresirana stranka izpodbija terjatev, prvotni izvršilni naslov v državi članici prosilki ali enotni izvršilni naslov v zaprošeni državi članici, zaprošeni organ to stranko obvesti, da mora tako pravno sredstvo predložiti pristojnemu organu države članice prosilke v skladu z veljavnimi zakoni v zadevni državi.

2. Spori v zvezi s postopki izvršbe v zaprošeni državi članici ali spori, ki zadevajo veljavnost vročitve s strani pristojnega organa zaprošene države članice, se predložijo pristojnemu organu zadevne države članice v skladu z njenimi zakoni in predpisi.“

III. Dejansko stanje v postopku v glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

13. Leta 2002 je bil Eamonn Donnellan (v nadaljevanju: tožeča stranka), rojen leta 1979 v okrožju Galway, Irska, zaposlen kot šofer tovornjaka pri družbi TLT International Limited iz okrožja Westmeath. Delodajalec je tožeči stranki julija 2002 naročil, naj se s tovornjakom odpelje v Grčijo in tam prevzame 23 palet oljčnega olja. Ko se je tožeča stranka 27. julija 2002 vkrcavala na trajekt, namenjen v Italijo, in na poti iz Grčije na Irsko, so grški carinski organi pregledali njen tovornjak in v njem med paletami oljčnega olja odkrili veliko število skritih neprijavljenih zavojčkov cigaret.[7] Tožeča stranka je bila priprta in dva dni kasneje obsojena zaradi, med drugim, tihotapljenja. Oktobra 2002 je Efeteio Patron (pritožbeno sodišče v Patrasu, Grčija) obsodbo razveljavilo in odredilo takojšnjo izpustitev tožeče stranke, ki se je takrat vrnila na Irsko.

14. Šest let in pol kasneje, 27. aprila 2009, je grški carinski urad v Patrasu s cenitvenim dokumentom z dne 27. aprila 2009 (v nadaljevanju: odločba o odmeri iz leta 2009) tožeči stranki naložil sporno terjatev. Šlo je za globo v znesku 1.097.505,00 EUR za domnevno tihotapljenje cigaret, s katerim je kršila grško carinsko zakonodajo, ki je veljala leta 2002.

15. Grško veleposlaništvo na Irskem je tožeči stranki 19. junija 2009 s priporočeno pošto poslalo „vabilo“, naslovljeno samo na ime tožeče stranke in njen kraj bivanja. Pisalo je, da so dokumenti, h katerih pregledu je bila tožeča stranka pozvana s tem „vabilom“, od grškega ministrstva za finance. Vendar pa v „vabilu“ ni pisalo, da ti dokumenti zadevajo sporno terjatev.

16. Predložitveno sodišče pravi, da je prepričano, da tožeča stranka vabila z dne 19. junija 2009 ni prejela. To potrjuje tudi pisno stališče Grčije, v katerem je vabilo z dne 19. junija 2009 opisano kot dogodek, ko je grško veleposlaništvo tožeči stranki neuspešno poskusilo vročiti odločbo o odmeri, kar je na obravnavi ponovil tudi agent grške vlade.

17. Agent grške vlade na obravnavi ni mogel dati informacije o tem, ali so grške oblasti dodatno poskrbele za vročitev odločbe o odmeri iz leta 2009 tožeči stranki ob pomoči zaprošenega organa v skladu s členoma 4 in 5 Direktive 2008/55 (zaprosilo za pridobitev informacij in zaprosilo za vročitev), ukrepov, ki sta veljala v času dejanskega stanja. V sodnem spisu ni ničesar, kar bi nakazovalo, da je bila ta možnost vzajemne pomoči uporabljena.

7 V skladu s sodnim spisom je bilo zavojčkov 171.800.

18. Kot je navedeno v predložitveni odločbi, je bila v skladu z grško zakonodajo vročitev v zvezi s terjatvijo tožeči stranki opravljena 15. julija 2009 z objavo odločbe v uradnem listu Grčije. Toda na obravnavi je agent grške vlade menil, da je bila tožeča stranka o zadevi zoper njo v celoti obveščena veliko pozneje, in sicer 14. novembra 2013, ko je tožeča stranka prejela odločbo o odmeri iz leta 2009 in njen prevod v angleščino ter potrdila njun prejem.[8] To se je zgodilo po tem, ko je tožeča stranka od zaprošenih organov prek svojih irskih odvetnikov želela izvedeti več o izpodbijanem izvršilnem naslovu.

19. Tožeča stranka je bila o izpodbijanem izvršilnem naslovu obveščena leto prej z dopisom z dne 14. novembra 2012, potem ko je organ prosilec pri zaprošenem organu vložil zaprosilo za izterjavo. Tožeča stranka je od zaprošenega organa prejela dopis s tem datumom, s katerim je bila obveščena o sporni terjatvi in s katerim se je terjalo njeno vračilo v znesku 1.507.971,88 EUR. Dopisu je bila priložena kopija izpodbijanega izvršilnega naslova, ki ga je organ prosilec izdal v skladu s členom 12 Direktive 2010/24, toda nič drugega. Dopis zaprošenega organa je vseboval tudi zahtevo za plačilo 1.507.971,88 EUR z rokom 30 dni in posledice neizpolnitve (v nadaljevanju: zahteva za plačilo). Te posledice so vključevale izvršilni postopek in predložitev zadeve Sheriff (sodni izvršitelj) ali County Registrar (okrožni sodni tajnik) zaradi zasega premoženja tožeče stranke.

20. Namesto da bi v Grčiji sprožila postopek, s katerim bi izpodbijala odločbo o odmeri iz leta 2009 in izpodbijani izvršilni naslov, je tožeča stranka 11. junija 2014 pri High Court of Ireland (višje sodišče, Irska) sprožila postopek proti zaprošenemu organu, med drugim za zavrnitev zahteve za izterjavo terjatve na Irskem, za odškodnino za domnevno kršitev njenih (irskih) ustavnih pravic, malomarnost in obrekovanje s strani zaprošenega organa. Tožeča stranka je 12. decembra 2014 pridobila začasno odredbo o odlogu izvršitve sporne terjatve na Irskem do odločitve v postopku na Irskem.

21. Med postopkom na Irskem so bili predstavljeni dokazi grškega strokovnjaka za javno pravo, ki je 19. novembra 2015 predložil pisno stališče, v katerem je trdil, da se je po grški zakonodaji rok za vložitev pravnih sredstev tožeče stranke na grških sodiščih iztekel oktobra 2009. Po predložitveni odločbi je razlog delno ta, da naj bi bila domnevna vročitev na podlagi grškega upravnega sistema (objava v grškem jeziku v uradnem listu in domnevna vročitev prek grškega veleposlaništva na Irskem) v skladu s sodbama 2436 in 2437 Symvoulio tis Epikrateias (državni svet, Grčija) iz leta 2012 zadostna in zavezujoča. Kot je zgoraj navedeno, je bila objava izvedena 15. julija 2009.

22. Predložitveno sodišče v predložitveni odločbi trdi, da po njegovem mnenju vložitev pravnih sredstev na grških sodiščih po zahtevku zaprošenega organa z dne 14. novembra 2012 ne bi uspela. Grška vlada v pisnem stališču izpodbija to ugotovitev, na obravnavi pa jo je dodatno izpodbijal tudi njen agent.

23. V teh okoliščinah je High Court of Ireland (višje sodišče, Irska) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje na podlagi člena 267 PDEU predložilo to vprašanje:

„Ali člen 14(1) in (2) Direktive 2010/24 High Court of Ireland (višje sodišče, Irska) preprečuje, da pri odločanju o izvršljivosti ‚enotnega izvršilnega naslova' na Irskem, ki ga je 14. novembra 2012 izdal carinski urad v Patrasu za upravne sankcije in globe v znesku 1.097.505,00 EUR, naložene 15. julija 2009 za domnevno tihotapljenje 26. julija 2002:

(i) upošteva pravico do učinkovitega pravnega sredstva in poštenega sojenja v razumnem roku za irskega državljana in državljana Evropske unije v zvezi z zahtevo za izvršitev […];

8 Glej predložitveno odločbo, ki navaja, da je tožeča stranka o vseh podrobnostih odločbe o odmeri iz leta 2009 izvedela šele iz dopisa z dne 14. marca 2014. V teh sklepnih predlogih se bom skliceval na datum, ki ga je grška vlada navedla na obravnavi.

(ii) upošteva cilja Direktive 2010/24/EU, to je zagotoviti vzajemno pomoč (uvodna izjava 20 Direktive 2010/24) in izpolnjevati obveznosti zagotavljanja širše pomoči, ki izhaja iz EKČP (uvodna izjava 17 Direktive 2010/24), kot je pravica državljanov do učinkovitega pravnega sredstva na podlagi člena 47 Listine in člena 13 EKČP;

(iii) upošteva polni učinek prava Skupnosti za svoje državljane?“

24. Pisna stališča so predložili tožeča stranka, zaprošeni organ, grška vlada in Evropska komisija. Vsi so se udeležili obravnave, ki je potekala 18. januarja 2018.

IV. Povzetek predloženih stališč

25. Tožeča stranka priznava, da se zdi, da se z besedilom člena 14(1) Direktive 2010/24 zahteva, da se morajo zadeve v zvezi s terjatvijo in vročitvijo prvotne odločbe o odmeri ali enotnim izvršilnim naslovom obravnavati v državi članici prosilki (v tej zadevi Grčija) ter da je v členu 14(2) navedeno, da se spori v zvezi s postopki izvršbe v zaprošeni državi članici predložijo pristojnemu organu te države članice. Vendar pa je tožeča stranka navedla, da je Sodišče v sodbi Kyrian [9] menilo, da lahko obstajajo izjeme od besedila Direktive, da se zagotovi varstvo temeljnih pravic, in da sodba Sodišča Kyrian podpira njeno stališče.

26. Tožeča stranka se med drugim sklicuje na točke iz sodbe Kyrian, v katerih je navedeno, da namena učinkovitega izvrševanja vročitev vseh aktov in odločb, ki ga vsebuje Direktiva 76/308, ni mogoče doseči brez upoštevanja legitimnih interesov naslovnikov vročitev; [10] da je eden od namenov vročitve omogočiti naslovniku uveljavljanje njegovih pravic; [11] da mora biti naslovniku omogočeno, da se zanesljivo seznani s predmetom in podlago zahtevka [12] (kar je v zadevi Kyrian pomenilo vročitev v uradnem jeziku države članice, v kateri je imel sedež zaprošeni organ), [13] in da, ker Direktiva 76/308 ni določala posledic za neizpolnitev te zahteve, „mora nacionalno sodišče uporabiti svoje nacionalno pravo ob upoštevanju polne učinkovitosti prava Skupnosti, zato bo morda nacionalno pravilo, ki je bilo določeno izključno ob upoštevanju povsem notranjega položaja, moralo razlagati, da bi ga lahko uporabilo za zadevni čezmejni položaj“. [14]

27. Tožeča stranka poudarja, da ni sporno, da za obstoj terjatve ni vedela do 14. novembra 2012, in trdi, da ji je bila dvakrat kratena pravica do poštenega sojenja, saj nikdar ni bila obveščena o prvotni obravnavi v Grčiji [15] in seznanjena z obstojem odločbe o odmeri iz leta 2009, da bi se lahko zoper njo pritožila, ter da v skladu z irsko zakonodajo, če se ne dovoli sodelovanje v postopku in ne vroči sklep, kot je ta iz postopka v glavni stvari, postane takšen sklep neizvršljiv. Tožeča stranka poudarja, da so bila nacionalnemu predložitvenemu sodišču predstavljena stališča, da se grške oblasti niso potrudile uporabiti nobenega mehanizma EU za vročanje pisanj, da bi poskrbele za njeno obveščenost o odločbi o odmeri iz leta 2009, in da sodišču v zvezi s tem niso bili predloženi nobeni dokazi.

28. Dalje, tožeča stranka se sklicuje na sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice v zvezi z razlago člena 6 EKČP, da morajo biti stranke v sporu na sodne obravnave pozvane na tak način, da niso seznanjene le z datumom in krajem obravnave, temveč imajo dovolj časa tudi za pripravo obrambe in udeležbo na sodni obravnavi, in da formalnega pošiljanja uradnega obvestila brez

9 Sodba z dne 14. januarja 2010 (C-233/08, EU:C:2010:11).

10 Prav tam (točka 57 in navedena sodna praksa).

11 Prav tam (točka 58).

12 Prav tam (točka 59).

13 Prav tam (točka 60).

14 Prav tam (točka 61) s sklicevanjem na sodbo z dne 8. novembra 2005, Leffler (C-443/03, EU:C:2005:665).

15 Agent Grčije je na obravnavi temu nasprotoval. Glej tudi točko 76 spodaj.

zagotovila, da ga bo tožeča stranka pravočasno prejela, ni mogoče šteti za ustrezno vročitev.[16] Dalje, tožeča stranka se sklicuje na sodbo Kapetanios in drugi proti Grčiji[17] v smislu, da naj bi ESČP ugotovilo, da je odreditev naložitve upravnih glob posameznikom, obtoženim tihotapstva, ki so bili oproščeni kazenskih obtožb, kršitev člena 6(2) EKČP o domnevi nedolžnosti in člena 4 Protokola št. 7 o pravici, da nisi dvakrat sojen ali kaznovan za isto kaznivo dejanje. Nazadnje tožeča stranka sprašuje, ali je ob upoštevanju sodbe Kapetanios in drugi proti Grčiji globa v višini, kot je ta iz obravnavane zadeve, ustrezna, da bi jo bilo mogoče šteti za civilno sankcijo, ali pa je nasprotno kazenska.

29. Zaprošeni organ poudarja, da je bil izpodbijani izvršilni naslov sestavljen v angleškem jeziku in z datumom izdaje 14. novembra 2012 ter je bil tožeči stranki dostavljen v dopisu z istim datumom. V postopku v glavni stvari naj ne bi bil podan noben ugovor glede oblike ali vsebine izpodbijanega izvršilnega naslova niti glede dejanj, ki jih je kot zaprošeni organ izvršil na Irskem. Tožeča stranka naj bi med navzkrižnim zaslišanjem 27. oktobra 2015 potrdila, da razume izpodbijani izvršilni naslov in da je bila obveščena, da bi kakršen koli spor, ki bi ga želela sprožiti v zvezi s terjatvijo, na katero se nanaša, lahko sprožila zoper organ prosilec v Grčiji. Tožeča stranka naj bi potrdila tudi, da je prejela ustrezen naslov organa prosilca v Grčiji in da ji je zaprošeni organ na Irskem povedal, da ne bo sprejel nobenih nadaljnjih ukrepov, ko bo zadeva sprožena pri organu prosilcu.

30. Tožeča stranka naj bi 11. junija 2014 namesto tega na irskem sodišču sprožila postopek, ki je privedel do predložitvene odločbe.

31. Po mnenju zaprošenega organa je povsem jasno, da je treba v skladu s členom 14 Direktive 2010/24 očitke, kot so ti, ki jih je podala tožeča stranka, predložiti v Grčiji, in sicer tako na osnovi besedila te določbe kot tudi uvodnih izjav 12 in 20 Direktive 2010/24. Z drugačno ugotovitvijo naj bi se povsem razgradil zakonodajni okvir, ki je bil vzpostavljen z Direktivo 2010/24, ter spodkopal sistem vzajemne pomoči in zlasti člen 12 Direktive 2010/24. Ob upoštevanju navedenega naj bi bilo treba vprašanja o postopkovni in vsebinski veljavnosti izpodbijanega izvršilnega naslova, vključno z Listino, postaviti pred grškimi sodišči.

32. Zaprošeni organ trdi, da tožeča stranka izpodbijanega izvršilnega naslova ni izpodbijala v Grčiji, zato je v skladu s členom 13(1) Direktive 2010/24 postal dolžan obravnavati terjatev, kot bi bila vložena na podlagi irskega prava. Če bi tožeča stranka sedaj ukrepala, tako da bi ugovarjala izpodbijanemu izvršilnemu naslovu ali ga izpodbijala, naj bi bili v skladu z irsko zakonodajo vsi nadaljnji postopki, ki bi jih sprožil zaprošeni organ, samodejno prekinjeni.[18]

33. Zaprošeni organ obravnavano zadevo razlikuje od sodbe Kyrian na osnovi tega, da se zadnjenavedena nanaša na položaj, v katerem je bil podan ugovor v zvezi z vročitvijo, ki jo je opravil zaprošeni organ, ker je bilo obvestilo v jeziku (nemščina), ki ni bil niti jezik zaprošene države članice (v zadevi Kyrian je bila to Češka republika) niti jezik, ki bi ga prejemnik razumel. Obvestilo iz postopka v glavni stvari naj bi bilo v angleškem jeziku in tožeča stranka naj se, v nasprotju s tožečo stranko v zadevi Kyrian, v zvezi s tem ne bi pritoževala. Dalje, zaprošeni organ sicer priznava, da je izvršilne naslove izjemoma mogoče razveljaviti, vendar morajo biti te okoliščine nekaj, kar je neločljivo povezano z izvršilnim naslovom, kot je na primer jezik, v katerem je napisan, ali oseba, ki ji je vročen, ne pa spor o dejstvih v zvezi z veljavnostjo zadevne terjatve.

16 Sodba ESČP z dne 1. marca 2012, Kolegovy proti Rusiji (CE:ECHR:2012:0301JUD001522605, točka 40).

17 Sodba ESČP z dne 30. aprila 2015, Kapetanios in drugi proti Grčiji (CE:ECHR:2015:0430JUD000345312).

18 Zaprošeni organ se sklicuje na člen 13(1) zakonskega akta št. 643/2011 z naslovom European Union (Mutual Assistance for Recovery of Claims relating to Taxes, Duties and other Measures) Regulations 2011 (uredba iz leta 2011 glede Evropske unije (vzajemna pomoč pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi)) (*Iris Oifigiúil*, 16. december 2011).

34. Zaprošeni organ trdi, da so bili v zvezi z njegovimi ugovori pred nacionalnim predložitvenim sodiščem predstavljeni strokovni dokazi grškega odvetnika, in se obenem ne strinja, da so predstavljeni dokazi nedvoumno pokazali, da bi bilo izpodbijanje tožeče stranke v Grčiji obsojeno na neuspeh. Tožeča stranka naj bi se lahko pred grškimi sodišči sklicevala na kršitev svojih temeljnih pravic in po potrebi pri grškem sodišču, zoper sodbo katerega ne obstaja pravno sredstvo, dosegla predložitev zadeve Sodišču na podlagi člena 267 PDEU.

35. Nazadnje, zaprošeni organ ugovarja temu, da je neizpodbitno, da so pomanjkljivosti pri vročanju v skladu z irskim pravom vedno absolutni razlog za neveljavnost.

36. Grška vlada se ne strinja, da bi bilo tožeči stranki preprečeno uveljavljanje njenih temeljnih pravic, vključno s pravico do učinkovitega pravnega sredstva, če bi odločbo o odmeri iz leta 2009 izpodbijala v Grčiji. Iz ustaljene sodne prakse Symvoulio tis Epikrateias (državni svet) naj bi izhajalo, da je v skladu s členom 66(1)(A)(a) zakonika o upravnem postopku, čeprav je sicer določeno, da rok za vložitev pritožbe praviloma začne teči ob zakoniti vročitvi akta zadevni osebi, še vedno mogoče, da rok začne teči v trenutku, ko je ugotovljeno, da je zadevna oseba v celoti seznanjena z vsebino izpodbijanega akta, če zakonsko določena vročitev ni bila opravljena ali je bila opravljena, vendar je bila nezakonita.[19] Grška vlada se v zvezi s tem sklicuje tudi na sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice.[20]

37. Grška vlada se pritožuje v zvezi s točko 16 predložitvene odločbe, saj naj bi bili dokumenti, poslani grškemu veleposlaništvu na Irskem, za katere priznava, da niso bili uspešno vročeni, dejansko v angleškem jeziku.[21]

38. Predložitvena odločba naj bi temeljila na zmotni predpostavki nacionalnega predložitvenega sodišča, da obstajajo jasni znaki, da bi izvršitev postopka izterjave globe na Irskem pomenila kršitev pravic tožeče stranke na podlagi člena 47 Listine in člena 6 EKČP.

39. Na obravnavi je agent grške vlade dejal, da če dokument ni vročen, kot je bilo to v postopku v glavni stvari, ali če opravljena vročitev ni bila zakonita, začne rok za začetek pravnega izpodbijanja v Grčiji teči šele takrat, ko je tožeča stranka v celoti seznanjena z obtožbami zoper njo. Če vročitev tega ne izpolnjuje, naj bi bila lahko razveljavljena kot prepozna in grško sodišče naj bi lahko odločilo, da rok začne teči šele takrat, ko je tožeča stranka resnično in v celoti seznanjena z vsebino terjatve. Tožeča stranka naj bi zato lahko Symvoulio tis Epikrateias (državni svet) zaprosila za ponovno odprtje postopka na tej osnovi, ko je 14. novembra 2013 prejela prevod odločbe o odmeri iz leta 2009 v angleški jezik, vendar se tega ni odločila storiti. Če bi to storila sedaj, naj bi bila prepozna.

40. Nazadnje, pravni strokovnjak, ki ga je zaslišalo nacionalno predložitveno sodišče, se ni skliceval na upoštevno sodno prakso Symvoulio tis Epikrateias (državni svet), Areios Pagos (vrhovno kasacijsko sodišče, Grčija) ali Evropskega sodišča za človekove pravice, ki jo je v pisnem stališču navedla grška vlada.

19 Grška vlada se sklicuje na zadeve 986/2016, 169/2015, 3575-7/2013, sedemčlanski senat 2436-7/2012, obča seja 2034-6/2011, 193, 1309/2006, 3696/2005, 627/2002, sedemčlanski senat 3761/1999, 537-540/1998, 3220/1990, glej Symvoulio tis Epikrateias (državni svet) 1797/2000, 589, 2188/1972.

20 Sodbi ESČP z dne 14. januarja 2010, Popovitsi proti Grčiji (CE:ECHR:2010:0114JUD005345107), in z dne 28. maja 2009, Elyasin proti Grčiji (CE:ECHR:2009:0528JUD004692906).

21 V točki 16 predložitvene odločbe je navedeno, da je „iz dokazov, ki so na voljo predložitvenemu sodišču, razvidno, da so bile listine v grščini.“

41. Komisija poudarja, da načeli vzajemnega zaupanja in vzajemnega priznavanja od vsake države članice zahtevata, da razen v izjemnih okoliščinah šteje, da druge države članice spoštujejo pravo Unije in zlasti temeljne pravice, priznane s tem pravom.[22] Načelo vzajemnega priznavanja je konkretizirano v členih 10(1) in 13 Direktive 2010/24, v skladu s katerima naj bi bile države članice načeloma dolžne izterjati zaprošene terjatve, za katere je bil izdan izvršilni naslov.

42. Vendar naj bi bilo spoštovanje člena 47 Listine za države članice in posledično njihova sodišča pri izvajanju prava Unije zavezujoče, za to pa gre pri izvajanju zaprosila za izterjavo terjatve, ki je predmet izvršilnega naslova.[23]

43. V zvezi s tem naj bi Sodišče priznalo, da so v „izjemnih okoliščinah“ mogoče omejitve načel vzajemnega priznavanja in vzajemnega zaupanja med državami članicami, zlasti ko je to potrebno zaradi zagotavljanja skladnosti s temeljnimi pravicami.[24]

44. Komisija ugotavlja, da je v okviru priznavanja in izvrševanja tujih sodnih odločb zakonodajalec Unije upoštevanje pravic do obrambe in pravice do učinkovitega pravnega sredstva uspešno združil z načelom vzajemnega priznavanja.[25]

45. Komisija se poleg tega opira na del besedila iz sodbe Kyrian, ki organom v zaprošeni državi dovoljuje, da izjemoma preverijo, ali bi bila izvršitev enotnega izvršilnega naslova, ki je izdan v skladu s členom 12 Direktive 2010/24, v nasprotju z javnim redom,[26] skupaj s sodbo Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi Avotiņš proti Latviji.[27] Komisija meni, da ta sodba razrešuje dilemo iz postopka v glavni stvari.

46. Če se načela, ki so bila oblikovana v zadevi Avotiņš proti Latviji v zvezi s členom 6(1) EKČP, in pravica do poštenega sojenja uporabijo v zadevi, kot je ta, naj bi sledilo, da zaprošeni državi članici običajno ni dovoljeno, da bi nadzirala veljavnost ali izvršljivost naslova, kadar tožeča stranka ni izčrpala lokalnih pravnih sredstev. Toda v izjemnih primerih, ko je sodišče zaprošene države onkraj razumnega dvoma prepričano, da zadevni osebi v državi članici prosilki ni na voljo nobeno učinkovito pravno sredstvo, naj se razdelitev vlog, ki je določena v členu 14 Direktive 2010/24, ne bi smela uporabljati.[28] Posledično naj bi sodišča zaprošene države članice izjemoma lahko preverila, ali bi izvršitev naslova zlasti lahko privedla do očitne kršitve temeljne pravice do učinkovitega pravnega sredstva v skladu s prvim odstavkom člena 47 Listine in grobega odrekanja sodnega varstva, ter, če je tako, zavrnila izvršitev zaprosila za izterjavo terjatve.

47. Toda zavrnitev izvršitve zaprosila na tej osnovi naj bi bila ukrep v skrajni sili in pogoji za to naj bi bili zelo strogi. Sodišče zaprošene države naj bi moralo razpolagati z dokazi, ki onkraj razumnega dvoma dokazujejo, da ni na voljo nobeno učinkovito pravno sredstvo, in narejeni naj bi morali biti vsi razumni koraki, ki privedejo do tega sklepa, vključno z zaprosilom za posredovanje podatkov od pristojnih oblasti v državi članici prosilki.[29]

22 Komisija se sklicuje na mnenje 2/13 (Pristop Evropske unije k EKČP) z dne 18. decembra 2014 (EU:C:2014:2454, točka 191) in sodbo z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru (C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, točka 78).

23 Komisija se sklicuje, *mutatis mutandis*, na sodbo z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru (C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, točka 84).

24 Sodbi z dne 21. decembra 2011, N.S. (C-411/10 in C-493/10, EU:C:2011:865, točke od 80 do 82), in z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru (C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, točki 82 in 83).

25 Komisija se sklicuje na člen 45(1)(b) Uredbe 1215/2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 2012, L 351, str. 1; in popravek v UL 2014, L 325, str. 30).

26 Sodba z dne 14. januarja 2010, Kyrian (C-233/08, EU:C:2010:11, točka 42).

27 Sodba ESČP z dne 23. maja 2016, Avotiņš proti Latviji (CE:ECHR:2016:0523JUD001750207).

28 Komisija se (*mutatis mutandis*) sklicuje na sodbo ESČP z dne 23. maja 2016, Avotiņš proti Latviji (CE:ECHR:2016:0523JUD001750207, točka 121 in naslednje).

29 Komisija se sklicuje, *mutatis mutandis*, na sodbo z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru (C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, točke od 91 do 95).

V. Analiza

48. Na osnovi analize v nadaljevanju sem sklenil, da je treba na vprašanje za predhodno odločanje odgovoriti nikalno. To sicer temelji na nepravilnostih v postopku, ki so obravnavane v Direktivi 2010/24 in Direktivi 2008/55 pred njo, in ne na uporabi pravnega preskusa, kot ga zagovarja Komisija in je osnovan na neutemeljenih dvomih o tem, da naj bi bil tožeči stranki, če bi sprožila postopek v Grčiji, onemogočen dostop do učinkovitega pravnega sredstva.

A. Uvodne ugotovitve

1. Načelo vzajemnega zaupanja

49. V skladu z načelom vzajemnega zaupanja morajo države članice, „razen v izrednih okoliščinah“, šteti, „da vse druge države članice spoštujejo pravo Unije in posebno temeljne pravice, priznane s tem pravom“.[30] Vendar pa je Sodišče potrdilo, da obstajajo izjeme od tega načela. Takšne izjeme je na primer podprlo v okviru zakonodaje Unije o priseljevanju in azilu ter policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, če v neki državi članici obstajajo sistemske ali splošne pomanjkljivosti, ki bi pomenile resnično tveganje izpostavljenosti zadevne osebe ali zadevnih oseb kršitvi določenih pravic iz Listine, če bi se moralo načelo vzajemnega zaupanja samodejno uporabiti.[31]

50. Sodišče je v okviru pravosodnega sodelovanja v civilnih in gospodarskih zadevah odločilo tudi, da se ugovor javnega reda glede priznanja in izvršitve sodne odločbe, ki jo je izdalo sodišče države članice, na katerega se je nanašal člen 34(1) Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah[32] in ki je sedaj zajet v členu 45(1)(a) Uredbe 1215/2012,[33] uporabi ob očitni kršitvi pravne norme, ki je obravnavana kot ključna v pravni ureditvi Unije in torej tudi v pravni ureditvi države članice, v kateri se išče priznavanje, ali pravice, ki je v tej pravni ureditvi priznana kot temeljna.[34]

51. Vendar v sodnem spisu ni ničesar, kar bi nakazovalo, da Grčija ne izpolnjuje obveznosti glede pravice do poštenega sojenja ali učinkovitega pravnega sredstva v skladu s členom 47 Listine v takšnem obsegu, da bi to v okoliščinah, kot so te v postopku v glavni stvari, podpiralo oblikovanje izjeme od načela vzajemnega zaupanja v okviru Direktive 2010/24.[35]

52. V dejanskem stanju postopka v glavni stvari ni dokazov, na primer, da bi bila tožeča stranka izključena iz udeležbe v postopku, ki bi potekal pred grškimi sodišči.[36] Tudi če bi irska sodišča utemeljeno napačno razumela, da bi bilo pravo Unije ali nacionalno pravo, vključno s pravili o rokih za sprožitev postopka, napačno uporabljeno, če bi se tožeča stranka obrnila na grška sodišča namesto na irska, to samo po sebi ne bi zadostovalo za izločitev grških sodišč na osnovi izjeme od načela vzajemnega zaupanja kot ustreznega organa za izpodbijanje izpodbijanega izvršilnega naslova, kot je določeno v besedilu člena 14 Direktive 2010/24 in navedeno v njeni uvodni izjavi 12.[37]

30 Mnenje 2/13 (Pristop Evropske unije k EKČP) z dne 18. decembra 2014 (EU:C:2014:2454, točka 191).

31 V zvezi s policijskim in pravosodnim sodelovanjem v kazenskih zadevah glej na primer sodbo z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru (C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198). V zvezi z zakonodajo o priseljevanju in azilu glej na primer sodbo z dne 21. decembra 2011, N.S. (C-411/10 in C-493/10, EU:C:2011:865).

32 UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42.

33 UL 2012, L 351, str. 1.

34 Glej sodbo z dne 16. julija 2015, Diageo Brands BV (C-681/13, EU:C:2015:471, točka 44 in navedena sodna praksa). Glej podobno sodbo z dne 19. novembra 2015, P (C-455/15 PPU, EU:C:2015:763, točka 39).

35 Glej sodbo z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru (C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, točka 88). Predložitvena odločba vsebuje kratko izjavo o tem, da predložitveno sodišče izraža zaskrbljenost, ali bi tožeča stranka, ker je do sedaj preteklo zelo veliko časa, v Grčiji imela dostop do učinkovitega pravnega sredstva in poštenega sojenja v razumnem roku, vendar to v pisnih ali ustnih stališčih ni bilo predstavljeno.

36 Ta primer je bil upoštevan v sodbi z dne 2. aprila 2009, Gambazzi (C-394/07, EU:C:2009:219, točki 27 in 33 ter navedena sodna praksa).

37 Glej sodbo z dne 16. julija 2015, Diageo Brands BV (C-681/13, EU:C:2015:471, točka 49).

2. Odločitev Sodišča v zadevi Kyrian

53. Strinjam pa se, da pravno pravilo, ki ga je Sodišče oblikovalo v zadevi Kyrian, postavlja merilo za rešitev pravnih vprašanj, ki se postavljajo v postopku v glavni stvari.

54. Tam je bilo Sodišče naprošeno, naj prouči posledice tega, da (nemški) organ prosilec M. Kyrianu, češkemu državljanu s prebivališčem v Češki republiki, ni predložil dokumentov v jeziku, ki bi ga M. Kyrian razumel. Ali je M. Kyrian zaradi tega imel pravico izpodbijati izterjavo terjatve na čeških sodiščih namesto nemških, čeprav je besedilo členov 12(1) in (3) Direktive 76/308, veljavne v času dejanskega stanja, ki je sedaj zajeto v členu 14 Direktive 2010/24, določalo, da bi moral M. Kyrian zadevo predložiti nemškim sodiščem?

55. V zadevi Kyrian je Sodišče odločilo, prvič, da sodišča države članice, iz katere je zaprošeni organ, izjemoma smejo proučiti izvršljivost izvršilnega naslova, zlasti če je v nasprotju z javnim redom te države članice, in da, če je to primerno, smejo zavrniti pomoč v celoti ali deloma ali določiti nekatere pogoje zanjo.[38]

56. Drugič, Sodišče je menilo – brez dodatnih pojasnil o zgoraj navedeni izjemi – da so sodišča države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ, pristojna za preverjanje, ali je bil izvršilni naslov terjatve pravilno vročen dolžniku. Pri razlagi besed „izvršilni naslovi“ iz člena 12(3) Direktive 76/308, ki je sedaj zajet v členu 14(2) Direktive 2010/24/EU, je Sodišče navedlo, da je v skladu s členom 5 Direktive 76/308, ki je sedaj zajet v členu 8 Direktive 2010/24, prvi korak izvršitve izterjave v okviru vzajemne pomoči ta, da zaprošeni organ naslovniku vroči vse akte in odločbe v zvezi s terjatvijo ali njeno izterjavo, ki izvirajo iz države članice, v kateri ima sedež organ prosilec, s tem da mora biti navedena vročitev opravljena na podlagi podatkov, ki jih je predložil organ prosilec.[39] Iz tega je bilo razvidno, da je vročitev eden od izvršilnih ukrepov iz člena 12(3) Direktive 76/308, zato je treba v skladu s to določbo vročitev izpodbijati ravno pred pristojnim organom države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ.[40]

57. Tretjič, Sodišče je ugotovilo, da vročitve izvršilnega naslova ni mogoče šteti za pravilno, če je bila opravljena na ozemlju države članice, v kateri ima sedež zaprošeni organ, v jeziku, ki ga naslovnik ne razume in tudi ni uradni jezik navedene države članice. Sodišče je razsodilo, da je „namen pravočasne vročitve omogočiti naslovniku seznanitev s predmetom in podlago vročenega akta in uveljavljanje njegove pravice“[41] ter da je treba pri učinkovitem izvrševanju vročitev vseh aktov in odločb, ki izvirajo iz države članice, v kateri ima sedež prosilec, sočasno upoštevati legitimne interese naslovnikov navedenih vročitev.[42] Vročitev v Češki republiki v nemškem jeziku ni izpolnjevala prej navedenih zahtev v zvezi z uveljavljanjem pravic in upoštevanjem legitimnih interesov naslovnika.

58. Sodišče je menilo, da mora ob neobstoju določb v Direktivi 76/308 o posledicah, kadar je vročitev opravljena v jeziku, ki ni jezik zaprošene države članice, „nacionalno sodišče uporabiti svoje nacionalno pravo ob upoštevanju polne učinkovitosti prava Skupnosti, zato bo morda nacionalno pravilo, ki je bilo določeno izključno ob upoštevanju povsem notranjega položaja, moralo razlagati, da bi ga lahko uporabilo za zadevni čezmejni položaj“.[43] Odločeno je bilo, da za to veljata le načeli enakovrednosti in učinkovitosti.[44]

38 Sodba z dne 14. januarja 2010 (C-233/08, EU:C:2010:11, točka 42).

39 Prav tam (točka 46).

40 Prav tam (točka 47).

41 Prav tam (točka 58).

42 Prav tam (točka 57).

43 Prav tam (točka 61 in navedena sodna praksa.)

44 Prav tam (točka 62 in navedena sodna praksa).

59. Toda v zadevi Kyrian ni bilo pravnih ali dejanskih težav glede poseganja v zaporedje pomoči, ki ga določata Direktivi 2010/24 in 2008/55, v skladu s katerim si sledijo zaprosilo za pridobitev informacij (podatkov),[45] nato vročitev v zvezi s terjatvijo naslovniku, ki jo opravi zaprošeni organ,[46] in nazadnje zaprosilo za izterjavo.[47] V postopku v glavni stvari je prišlo do poseganja v to zaporedje, saj je tožeča stranka prejela odločbo o odmeri iz leta 2009 šele po izpodbijanem izvršilnem naslovu, namesto pred njim. Proučiti je treba, ali to, da vročitev v zvezi s sporno terjatvijo *sploh* ni bila opravljena, preden je bil izdan in vročen enotni izvršilni naslov v skladu s členom 12 Direktive 2010/24, spada med zgoraj opisane parametre, določene s sodbo Kyrian, tako da je v zaprošeni državi članici mogoče izpodbijati izvršitev enotnega izvršilnega naslova, tudi če je spisan v jeziku zaprošene države članice.

3. Listina in postopek v glavni stvari

60. Če neka država članica zaprosi za eno od oblik pomoči, ki so obravnavane v Direktivi 2010/24, to postane položaj, ki ga „ureja“ pravo Unije.[48] To pomeni, da je treba celotno Direktivo 2010/24, vključno s členom 14, razlagati v skladu s splošnimi pravnimi načeli in načeli temeljnih pravic, kot je pravica do učinkovitega sodnega varstva in njene sestavine,[49] kot so izražene v členu 47 Listine. Pomeni tudi, da kakršna koli diskrecija za uporabo sodnega nadzora, ki jo imajo sodišča zaprošene države članice, ni omejena na izključno, kot bi se morda sklepalo iz zadeve Kyrian, načeli učinkovitosti in enakovrednosti.[50]

61. Dalje, čeprav v polju 7 izpodbijanega izvršilnega naslova piše, da je datum „vročitve prvotnega izvršilnega naslova“ 15. julij 2009 (kar ustreza datumu objave sporne terjatve v grškem uradnem listu), je v pisnem stališču grške vlade navedeno, da istočasni poskus vročitve tožeči stranki prek njihovega veleposlaništva v Dublinu ni bil uspešen. Agent grške vlade je na obravnavi izjavil še, da je bila tožeča stranka o zadevi zoper njo v celoti obveščena šele 14. novembra 2013, ko je prejela angleški prevod odločbe o odmeri iz leta 2009.[51]

62. Zato se strinjam, da je datum vročitve v zvezi s sporno terjatvijo, ki je dovolj podrobna, da ima tožeča stranka primerno priložnost pripraviti učinkovito obrambo, kot je določeno v členu 47 Listine,[52] 14. november 2013, to je datum, ko je tožeča stranka prejela angleški prevod odločbe o odmeri iz leta 2009.

45 Člen 4 Direktive 2008/55 oziroma člena 5 in 6 Direktive 2010/24.

46 Člen 5 Direktive 2008/55 oziroma člena 8 in 9 Direktive 2010/24.

47 Členi od 6 do 18 Direktive 2008/55 oziroma členi od 10 do 18 Direktive 2010/24.

48 Sodba z dne 7. marca 2017, X in X (C-638/16 PPU, EU:C:2017:173, točka 45). Podobno glej, v zvezi z Direktivo 2011/16/EU z dne 15. februarja 2011 o upravnem sodelovanju na področju obdavčenja in razveljavitvi Direktive 77/799/EGS (UL 2011, L 64, str. 1), sodbo z dne 16. maja 2017, Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:373, točke od 32 do 42).

49 Glej točko 72 spodaj.

50 Točka 58 zgoraj.

51 Ugotavljam, da je ob neobstoju zaprosila za vzajemno pomoč ali ob obstoju drugega ukrepa iz prava Unije, ki je upošteven za spor, vročitev z objavo v grškem uradnem listu povsem notranja zadeva te države članice, zato kakršen koli izpodbojni postopek zoper njo ureja izključno pravo navedene države članice. Glej sodbi z dne 26. februarja 2013, Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107, točka 60), in z dne 26. februarja 2013, Åklagaren/Hans Åkerberg Fransson (C-617/10, EU:C:2013:105, točka 29).

52 Sodišče je v točki 100 sodbe z dne 18. julija 2013, Komisija/Kadi in drugi (C-584/10 P, C-593/10 P, C-595/10 P, EU:C:2013:518), odločilo, da člen 47 Listine zahteva razkritje zadostnih podatkov, „zato da se [stranki v sporu] omogoči“ obramba njenih pravic „v kar najboljših okoliščinah in sprejetje odločitve ob popolnem poznavanju razlogov o tem, ali je smiselno, da se obrne na pristojno sodišče, ter zato da se slednjemu popolnoma omogoči nadzor nad zakonitostjo zadevne nacionalne odločbe.“

B. Postopek, ki ga določata direktivi 2010/24 in 2008/55

63. V skladu z ustaljeno sodno prakso je treba pri razlagi določbe prava Unije upoštevati ne le njeno besedilo, temveč tudi okoliščine, v katerih se pojavlja, in cilje, ki naj bi se dosegli s pravili, katerih del je.[53] Za zagotovitev polnega učinka in avtonomne razlage Direktive 2010/24 se je treba sklicevati predvsem na njeno sistematiko in cilje.[54]

64. Kot je navedeno zgoraj, je Sodišče v sodbi Kyrian menilo, da je prvi korak izvršitve izterjave v okviru vzajemne pomoči to, da zaprošeni organ naslovniku vroči vse akte in odločbe v zvezi s terjatvijo ali njeno izterjavo, ki izvirajo iz države članice, v kateri ima sedež organ prosilec, s tem da mora biti navedena vročitev opravljena na podlagi podatkov, ki jih je predložil organ prosilec.[55] Kot bo prikazano v nadaljevanju, mora nujno veljati isto, kadar država članica poskuša opraviti vročitev v zvezi s terjatvijo brez pomoči zaprošenega organa, kot je to v postopku v glavni stvari.

65. Ta obveznost se na enak način odraža v sistematiki direktiv 2010/24 in 2008/55, ki določata zaporedje za nudenje pomoči z izmenjavo podatkov,[56] nato vročitvijo[57] in zatem izterjavo,[58] ter v tem, da obe direktivi nasprotujeta vložitvi zaprosila za izterjavo, če se terjatev in/ali izvršilni naslov[59] v državi članici prosilki izpodbijata.[60] To pomeni, da se vročitev v zvezi s terjatvijo zgodi pred zaprosilom za njeno izterjavo in izvršitev.

66. Poleg tega tako Izvedbena uredba Komisije 1189/2011[61] kot Uredba Komisije (ES) št. 1179/2008 z dne 28. novembra 2008[62] pred njo, ki sta izvedbena akta za direktivi 2010/24 in 2008/55, določata standardne in zaporedno organizirane obrazce za izvedbo procesov vročitve in izterjave.[63]

67. Kar zadeva nastanek Direktive 2010/24, je prvotni predlog Komisije poudarjal željo Komisije po „poenostavitvi in pojasnitvi evropskega prava“.[64] Poleg tega je namen Direktive 2010/24, kot je navedeno v eni od njenih uvodnih izjav, zagotoviti „enoten“ sistem pomoči pri izterjavi na notranjem trgu.[65]

68. Ob tem pa je iz besedila členov 4 in 5 Direktive 2008/55, določb o vzajemni pomoči, ki sta veljali v zadevnem času, jasno, da grški organi niso bili dolžni zaprositi za pomoč irske organe, da bi pridobili več podatkov od tistih, ki so jih imeli v svojih spisih v zvezi z naslovom tožeče stranke, ali da bi irske organe zaprosili za vročitev odločbe o odmeri iz leta 2009 tožeči stranki.[66] Za obe ti funkciji je v členih 4 in 5 Direktive 2008/55 določeno, da se opravita „na zaprosilo organa prosilca“, in diskrecijska narava teh funkcij je bila ohranjena tudi v Direktivi 2010/24.[67]

53 Sodba z dne 6. junija 2013, MA in drugi (C-648/11, EU:C:2013:367, točka 50 in navedena sodna praksa).

54 Sodba z dne 14. januarja 2010, Kyrian (C-233/08, EU:C:2010:11, točka 35).

55 Točka 56 zgoraj.

56 Opomba 45 zgoraj.

57 Opomba 46 zgoraj.

58 Opomba 47 zgoraj.

59 „Izvršilni naslov“ se razlikuje od „enotnega izvršilnega naslova“, ki ga določa člen 12 Direktive 2010/24, saj je zadnjenavedeni naslov, ki se uporablja za zaprosila za izterjavo.

60 Člen 11 Direktive 2010/24 oziroma člen 7 Direktive 2008/55.

61 Uredba z dne z dne 18. novembra 2011 o določitvi podrobnih pravil v zvezi z nekaterimi določbami Direktive Sveta 2010/24 (UL 2011, L 302, str. 16).

62 Uredba z dne 28. novembra 2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje nekaterih določb Direktive Sveta 2008/55 (UL 2008, L 319, str. 21).

63 Uredba Komisije št. 1179/2008 je vsebovala obrazec, ki je urejal zaprosila za pridobitev informacij, vendar tega v Uredbi 1189/2011 ni.

64 COM(2006) 605 final, Bruselj, 19.10.2006, str. 2.

65 Glej uvodno izjavo 20.

66 Glej obvezni sistem, določen z Uredbo (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah („vročanje pisanj“) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1348/2000 (UL 2007, L 324, str. 79). Za nedavno razpravo glej sodbo z dne 2. marca 2017, Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157).

67 Glej člene 5, 8 in 10 Direktive 2010/24. Omeniti je treba, da omilitev okoliščin, v katerih smejo organi prosilci zaprositi za pomoč pri vročitvi, ki jo vsebuje člen 8 Direktive 2010/24 EU, če se primerja s členom 5 Direktive 2008/55, ko je bila 27. aprila 2009 izdana odločba o odmeri iz leta 2009, ni veljala.

69. Toda, če se zaradi neuporabe teh možnosti prvi korak vročitve zgodi šele po tem, ko je bil izdan enotni izvršilni naslov za terjatev v skladu s členom 12 Direktive 2010/24, se izterjava terjatve na podlagi zadeve Kyrian lahko izpodbija pred sodišči zaprošene države, pri čemer slednja še vedno lahko uporabi zakonodajo države članice, ki mora biti v skladu s splošnimi pravnimi načeli in temeljnimi pravicami, ki veljajo za postopek izvršitve (kot je pravica do učinkovitega sodnega varstva v skladu s členom 47 Listine), skupaj z načeloma enakovrednosti in učinkovitosti.[68]

70. V nasprotnem primeru bi države članice dobile priložnost, da lastne neuspehe v zvezi z vročitvijo terjatve preprosto rešijo z izdajo enotnega izvršilnega naslova v skladu s členom 12 Direktive 2010/24, s čimer bi sprožile postopek izterjave.

71. Kot bom pokazal v nadaljevanju, to analizo podpira sodna praksa Sodišča v zvezi s pravico do obrambe v okviru pravice do učinkovitega sodnega varstva iz člena 47 Listine.

C. Kršitev člena 47 Listine

72. Načelo učinkovitega sodnega varstva pravic, ki jih imajo posamezniki na podlagi prava EU, kot se odraža v členu 47 Listine, je sestavljeno iz več različnih elementov; zlasti pravice do obrambe, načela enakosti orožij, pravice dostopa do sodnega varstva ter pravice do svetovanja, obrambe in zastopanja.[69] Načelo enakosti orožij, v skladu s katerim je treba vsaki stranki dati razumno priložnost, da predstavi svoje trditve pod pogoji, ki je v primerjavi z nasprotno stranko ne postavljajo v bistveno slabši položaj,[70] velja v pravu Unije tako za upravne spore kot za civilne postopke.[71]

73. Sodišče je menilo tudi, da je treba obstoj kršitve pravice do obrambe in pravice do učinkovitega sodnega varstva presojati glede na posebne okoliščine vsakega primera, zlasti glede na vrsto zadevnega akta, okoliščine sprejetja in pravna pravila, ki urejajo zadevno področje.[72]

74. Če bi bilo zaporedje, ki ga sestavljajo pridobivanje podatkov, vročitev ter zaprosilo za izvršitev, obrnjeno, tako da bi se vročitev v zvezi s terjatvijo lahko opravila po izdaji enotnega izvršilnega naslova, bi skoraj neizogibno nastajale težave z vidika skladnosti s pravico do učinkovitega sodnega varstva iz člena 47 Listine. To pravzaprav ponazarjajo dejstva iz postopka v glavni stvari.

75. Spoštovanje pravice do obrambe je splošno načelo prava Unije, ki se uporablja, kadar namerava organ zoper osebo izdati akt, ki posega v njen položaj. V skladu s tem načelom mora biti naslovnikom odločb, ki občutno prizadenejo njihove interese, omogočeno, da učinkovito izrazijo svoje stališče o elementih, s katerimi namerava organ utemeljiti svojo odločbo. Ta obveznost velja za organe držav članic, kadar sprejemajo odločbe na področju uporabe prava EU, tudi kadar veljavna zakonodaja EU izrecno ne določa takšne formalnosti.[73]

68 Točka 60 zgoraj.

69 Sodba z dne 26. julija 2017, Sacko (C-348/16, EU:C:2017:591, točka 32 in navedena sodna praksa).

70 Sodba ESČP z dne 23. maja 2016, Avotiņš proti Latviji (CE:ECHR:2016:0523JUD001750207, točka 119).

71 Glej na primer sodbo z dne 28. julija 2016, Ordre des barreaux francophones and germanaphone in drugi (C-543/14, EU:C:2016:605, točke od 40 do 42).

72 Sodba z dne 26. julija 2017, Sacko (C-348/16, EU:C:2017:591, točka 41 in navedena sodna praksa).

73 Sodba z dne 17. decembra 2015, WebMindLicenses (C-419/14, EU:C:2015:832, točka 84 in navedena sodna praksa).

76. Na obravnavi je agent grške vlade trdil, da je bila tožeča stranka julija 2002 s tolmačenjem v angleškem jeziku in drugo pomočjo obveščena o carinski preiskavi, ki je privedla do izdaje odločbe o odmeri iz leta 2009. Toda takrat se je odločila, da ne bo predstavila svojih stališč. Če bi bilo tako, in to se izpodbija v pisnem stališču tožeče stranke, se v tej zgodnji fazi postopka ne bi postavljalo nobeno vprašanje glede neupoštevanja pravic do obrambe.[74]

77. Toda težave z vidika skladnosti s pravico do obrambe v okviru pravice do učinkovitega sodnega varstva v skladu s členom 47 Listine so se vsekakor pojavile kasneje, ker je bila odločba o odmeri iz leta 2009 – in torej podrobnosti o izpodbijani terjatvi – tožeči stranki vročena šele *po tem*, ko ji je zaprošeni organ vročil izpodbijani izvršilni naslov. Ta ji je bil vročen z zahtevo za plačilo z dne 14. novembra 2012 od zaprošenega organa, medtem ko je tožeča stranka podrobnosti v zvezi s sporno terjatvijo prejela eno leto po prejemu odločbe o odmeri iz leta 2009 s prevodom v angleščino.

78. Zaradi tega zaporedja je bila tožeča stranka v bistveno slabšem položaju od organa prosilca, saj ji nista bila omogočena „seznanitev s predmetom in podlago vročenega akta in uveljavljanje [njene] pravice“, kot zahteva sodba Sodišča v zadevi Kyrian,[75] ko je 14. novembra 2012 od zaprošenega organa prejela zahtevo za plačilo, ki je vsebovala samo izpodbijani izvršilni naslov.

79. Dalje, sodna praksa Sodišča, sicer oblikovana v okviru pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah, določa, da mora biti zaradi pravice do poštenega sojenja, ki je varovana s členom 47 Listine, vsaka sodna odločba obrazložena, da se toženi stranki omogoči, da se seznani z razlogi, iz katerih je bilo odločeno v njeno škodo, in da tako odločbo koristno in učinkovito izpodbija.[76] To mora nujno veljati tudi v okviru razlage Direktive 2010/24 in posledic, ki nastanejo, kadar država članica v postopku vročanja v zvezi s terjatvami ne uporabi možnosti za pomoč, ki je trenutno določena s členoma 8 in 9 Direktive 2010/24.[77]

80. Tožeča stranka iz postopka v glavni stvari ni imela razumne priložnosti, da bi predstavila svoje trditve, saj je izpodbijani izvršilni naslov v bistvu vseboval samo naslednje podatke: znesek sporne terjatve, da je ta znesek povezan s carino, izvorno državo članico, datum odmere sporne terjatve in kdaj je postala izvršljiva, (domnevni) datum vročitve prvotnega izvršilnega naslova (v postopku v glavni stvari je to odločba o odmeri iz leta 2009) in naslov pristojnega davčnega urada. To pomanjkanje podatkov je še poslabšalo dolgo obdobje, ki je preteklo od nastanka dejanskega stanja v juliju 2002, ki je vodilo do sporne terjatve, do trenutka, ko je organ prosilec novembra 2013 vročil odločbo o odmeri iz leta 2009 v angleščini. Preprosto povedano, vsi ti dejavniki skupaj so pomenili, da tožeča stranka ni mogla ugotoviti predmeta terjatve in podlage zahtevka zoper njo.[78]

81. Pomanjkanje podrobnosti v izpodbijanem izvršilnem naslovu v zvezi s podatki, ki jih je prejela tožeča stranka, tako ne upošteva bistva pravice do učinkovitega sodnega varstva ali do pravičnosti, ki ju vsebuje člen 47 Listine, niti ni v skladu z načelom sorazmernosti, kar oboje med drugim določa člen 52(1) Listine, da bi bila omejitev pravice iz Listine zakonita.[79]

74 Medtem ko je Sodišče v sodbi z dne 3. julija 2014, Kamino International Logisitics in Datema Hellmann Worldwide Logistics (C-129/13 in C-130/13, EU:C:2014:2041, točka 29), nakazalo, da se pravica do dobrega upravljanja v skladu s členom 41 Listine ter pravica do obrambe v skladu s členom 48 Listine uporabljata za organe držav članic, ki izvajajo carinski zakonik Skupnosti, je v sodbi z dne 17. julija 2014, YS in drugi (C-141/12 in C-372/12, EU:C:2014:2081, točka 67), odločilo, da se člen 41 Listine uporablja samo za institucije, organe, urade in agencije Unije. Glej tudi sodbo z dne 17. decembra 2015, WebMindLicenses (C-419/14, EU:C:2015:832, točka 83), v kateri je Sodišče dodalo, da člen 48 Listine varuje domnevo nedolžnosti in pravico do obrambe le s spoštovanjem do osebe – „obdolženca“. Za nedavno razpravo o obsegu člena 41 Listine in splošna pravna načela v zvezi s spoštovanjem pravic do obrambe in dobrega upravljanja glej sklepne predloge generalnega pravobranilca M. Bobka v zadevi Ispas (C-298/16, EU:C:2017:650, točke od 74 do 91).

75 Točka 57 zgoraj.

76 Sodba z dne 6. septembra 2012, Trade Agency Limited (C-619/10, EU:C:2012:531, točka 53 in navedena sodna praksa). Glej tudi sodbo z dne 23. oktobra 2014, flyLAL-Lithuanian Airlines (C-302/13, EU:C:2014:2319, točki 51 in 52).

77 Podobno glej, v zvezi s členom 6(1) EKČP, sodbo ESČP z dne 31. maja 2016, Gankin in drugi proti Rusiji (CE:ECHR:2016:0531JUD000243006, točka 39). Stranke v sporu morajo imeti „primerno možnost, da učinkovito predstavijo svoje trditve.“

78 Sklep z dne 28. aprila 2016, Alta Realitat (C-384/14, EU:C:2016:316, točka 86).

79 Sodba z dne 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, točka 62).

82. Poleg tega s tem, da se v izpodbijanem izvršilnem naslovu navede naslov, pri katerem bi tožeča stranka lahko pridobila „dodatne informacije o terjatvi“,[80] ni mogoče popraviti tega, da vročitev v zvezi s sporno terjatvijo ni bila opravljena. Takšne obveznosti v irskem ukrepu za prenos Direktive 2010/24[81] ni, niti je ni mogoče določiti z Direktivo 2010/24 ali jo izpeljati iz zadnjenavedene, saj direktive same po sebi ne morejo določati obveznosti za fizične osebe.[82]

83. Zaradi tega tožeče stranke ni mogoče grajati, ker se je med 28. novembrom 2012 in 14. majem 2014 prek svojih irskih odvetnikov obrnila na zaprošeni organ, da bi pridobila več informacij. Med drugim so odvetniki tožeče stranke zaprošeni organ zaprosili, naj jim posreduje odločbo o odmeri iz leta 2009.

84. Tožeče stranke ni mogoče grajati niti zaradi tega, ker je 19. novembra 2015 poiskala pravni nasvet grškega odvetnika, da bi izvedela, ali se je rok za izpodbijanje odločbe o odmeri iz leta 2009 po grški zakonodaji že iztekel. Še več, iz nasveta z dne 19. novembra 2015 je bilo utemeljeno razumljeno – oziroma napačno razumljeno – da se je rok za izpodbijanje odločbe o odmeri iz leta 2009 že iztekel.

85. Organ prosilec bi lahko ravnal v skladu z Listino na naslednji način. Lahko bi hkrati določil globo in kazensko sankcijo ter se na ta način izognil pomislekom glede skladnosti z načelom *ne bis in idem* v skladu s členom 50 Listine (glej točko 90 v nadaljevanju).

86. Organ prosilec bi lahko tudi ukrepal in sporno terjatev odmeril prej kot šest let in pol po tem, ko je bila tožeča stranka oproščena kazenskih obtožb zoper njo, zlasti glede na to, da Direktiva 2010/24 vsebuje rok za zaprosila za pomoč, kar se lahko razlaga, kot da zaprošenim državam članicam nalaga obveznost potrebne skrbnosti. Člen 18(2) Direktive 2010/24 določa, da zaprošenemu organu ni treba zagotoviti oblik pomoči iz člena 5 in členov od 7 do 16, „če se začetno zaprosilo za pomoč iz členov 5, 7, 8, 10 ali 16 nanaša na terjatve, stare več kot pet let, šteto od datuma zapadlosti terjatve v državi članici prosilki do datuma začetnega zaprosila za pomoč“. Tako zapleti glede zamude in člena 47 Listine ne bi nastali.

87. In ko se je organ prosilec junija 2009 odločil tožeči stranki vročiti odločbo o odmeri iz leta 2009, bi lahko izkoristil možnost, ki jo nudi Direktiva 2008/55 o vzajemni pomoči, ki je veljala v upoštevnem času, da bi od zaprošenega organa pridobil podrobnejše informacije, ki jih je ta imel o naslovu tožeče stranke (člen 4), in zaprošenemu organu naložil, naj opravi vročitev v zvezi s terjatvijo tožeči stranki (člen 5). S tem bi se bilo morda mogoče izogniti težavam, ki so nastale glede skladnosti s pravico do učinkovitega sodnega varstva v skladu s členom 47 Listine.

88. Če bi organ prosilec to storil, bi bil zaprošeni organ, ko bi prejel izpodbijani izvršilni naslov, v celoti seznanjen s sporom in zaporedje, ki je z Direktivo 2010/21 in direktivami pred njo določeno za izmenjavo podatkov, vročanje in nato zaprosilo za izvršitev, bi bilo upoštevano. Z uporabo grškega veleposlaništva in pošiljanjem zgoraj opisanega „vabila“[83] vročitev ni bila zagotovljena pod pogoji, ki zagotavljajo skladnost s členom 47 Listine.

89. Zato menim, da je dopis, ki ga je zaprošeni organ poslal 14. novembra 2012, pomenil izvršilni naslov v smislu člena 14(2) Direktive 2010/24, ki ga je zaprošeni organ izdal pod pogoji, ki niso bili v skladu s pravico do učinkovitega sodnega varstva v skladu s členom 47 Listine, ker je bil tožeči stranki poslan pred vročitvijo v zvezi s sporno terjatvijo. Podredno, pristojnosti organov zaprošene države članice na podlagi člena 14(1) Direktive 2010/24 glede sporov, povezanih z izvršilnimi naslovi,

80 Polje 8 izpodbijanega izvršilnega naslova.

81 Zakonski akt št. 643/2011 (opomba 18 zgoraj).

82 Glej nazadnje sodbo z dne 10. oktobra 2017, Farrell (C-413/15, EU:C:2017:745, točka 31 in navedena sodna praksa). Tudi v okviru Uredbe 44/2001 je Sodišče odločilo, da člen 34(2) te uredbe, ki zadeva sodne odločbe, izdane tožencu, ki se ni spustil v postopek, „ne določa, da bi moral toženec storiti nove korake, ki bi presegali običajno skrbnost pri obrambi lastnih pravic, kot je na primer seznanitev z vsebino odločbe, izdane v drugi državi članici.“ Glej sodbo z dne 7. julija 2016, Lebek (C-70/15, EU:C:2016:524, točka 40).

83 Točki 15 in 16 zgoraj.

je treba razlagati v skladu z zaporedjem zaprosila za pridobitev informacij, vročitve in izvršitve, ki ga določa Direktiva 2010/24, ne glede na besedilo člena 14(1) in uvodne izjave 12. Ob njegovem neobstoju so pristojni organi zaprošene države članice dolžni proučiti skladnost postopka izvršitve s členom 47 Listine.

90. S poljem proste presoje, ki je dano irskim sodiščem iz postopka v glavni stvari, niso zajeta vprašanja, kot je to, ali je terjatev v skladu z načelom *ne bis in idem* (člen 50 Listine), kot ga razlaga Evropsko sodišče za človekove pravice v sodbi Kapetanios in drugi proti Grčiji,[84] in to, ali je sporna terjatev dejansko povezana s kazensko obtožbo in ne katero od terjatev, ki so naštete v členu 2 Direktive 2010/24. Če bi se pooblastila nacionalnega predložitvenega sodišča razširila preko meja posledic, ki izhajajo iz tega, da organ prosilec izda enotni izvršilni naslov, preden je bila opravljena vročitev v zvezi s sporno terjatvijo, to ne bi bilo v skladu s statusom vzajemne pomoči kot strukturnega načela prava Unije.

VI. Končne opombe

91. Iz sodnega spisa izhaja, da tožeča stranka od zaprošenega organa terja odškodnino na več različnih podlagah. Glede na to, da o tem delu spora ni bilo postavljeno nobeno vprašanje za predhodno odločanje glede vidikov prava Unije, zadostuje zapisati, da v sodnem spisu ni ničesar, kar bi nakazovalo, da je bilo katero koli od meril za to obliko odgovornosti, kot so določena s sodno prakso Sodišča, izpolnjeno.[85]

VII. Predlog

92. Ob upoštevanju zgornjih ugotovitev predlagam, naj se na vprašanje, ki ga je postavilo High Court of Ireland (višje sodišče, Irska), odgovori:

V okoliščinah postopka v glavni stvari in ob upoštevanju polne učinkovitosti prava Unije člen 14(1) in (2) Direktive Sveta 2010/24/EU z dne 16. marca 2010 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi ne nasprotuje temu, da nacionalno sodišče pri ugotavljanju izvršljivosti „enotnega izvršilnega naslova“:

(i) uporabi pravico do učinkovitega sodnega varstva v skladu s členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah v zvezi z zahtevo za izvršitev;

(ii) upošteva cilje Direktive 2010/24 za nudenje vzajemne pomoči ob hkratnem spoštovanju pravice do učinkovitega sodnega varstva v skladu s členom 47 Listine.

84 Sodba ESČP z dne 30. aprila 2015, Kapetanios in drugi proti Grčiji (CE:ECHR:2015:0430JUD000345312).

85 Glej nazadnje na primer sodbo z dne 28. julija 2016, Tomášová (C-168/15, EU:C:2016:602, točka 22 in navedena sodna praksa).